

Analýza výkonnosti srovnatelných správních obvodů obcí s rozšířenou působností v jednotlivých oblastech s využitím benchmarkingu

ORP Milevsko

Zpracovatel:
Odborný tým Projektu

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních
obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

Úvod

Benchmarking představuje jednu z klíčových aktivit projektu Podpory meziobecní spolupráce. Výsledky benchmarkingu přinášejí důležitá východiska pro tvorbu strategií území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) a měly by být zohledněny v debatách o dalším rozvoji území ve vztahu k vybraným veřejným službám v oblastech školství, odpadového hospodářství a sociálních služeb.

Využití benchmarkingu je **spojené s analýzou dat** reprezentujících posuzované SO ORP. Shromážděná data pro vybrané indikátory nenesou bez provedení analýzy žádnou informační hodnotu.

Základem analýzy je uspořádání dat do logických celků a do souvislostí s tou oblastí, kterou chceme za pomoci benchmarkingu řešit. Dalším předpokladem analýzy je porovnávat porovnatelná data (např. srovnatelné SO ORP). Cílem vyhodnocování dat je pak **určení rozdílů (mezer) mezi vlastní výkonností a výkonností ostatních SO ORP**. Způsob vyhodnocení těchto rozdílů je již v rukou posuzovatele (analytika) - hodnoty dat za naše a další srovnatelná SO ORP lze např. uspořádat do tabulky, znázornit prostřednictvím grafu, nebo v neposlední řadě využít statistického zpracování dat). Tedy podstatou je určení:

- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru nejlepší organizace,
- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru naše organizace,
- jaký je rozdíl mezi těmito hodnotami ukazatelů.

Vedle toho lze data porovnávat s průměrnou hodnotou daného ukazatele v kraji nebo několika srovnatelných SO ORP. Průměrná hodnota bývá nejčastěji vyjádřena aritmetickým průměrem nebo tzv. mediánem (prostřední hodnota uspořádané číselné řady).

1. Základní charakteristika správního obvodu a metodika analýzy

SO ORP Milevsko leží v Jihočeském kraji a tvoří 1 ze 17ti správních obvodů (dále jen SO) tohoto kraje, jehož stručná charakteristika je dána následujícími údaji:

- rozlohou 385 km² a počtem 18 546 obyvatel, z nichž 8 724 žije v jádrovém městě, je 5. nejmenší;
- počtem 26 obcí se se řadí mezi středně velké obvody kraje.

Tabulka 1: Komparace vybraných SO ORP v Jihočeském kraji

Území SO ORP	Počet obcí	Počet obyvatel SO ORP	Počet obyvatel jádrové obce	Rozloha ORP v km ²
Milevsko	26	18 546	8 724	385
Blatná	26	13 833	6 709	279
Písek	49	51 978	29 769	742
Soběslav	31	22 071	7 201	324
Tábor	79	80 612	35 024	1 002
Týn nad Vltavou	14	14 112	8 158	262
Průměr za kraj	37	37 448	17 727	592

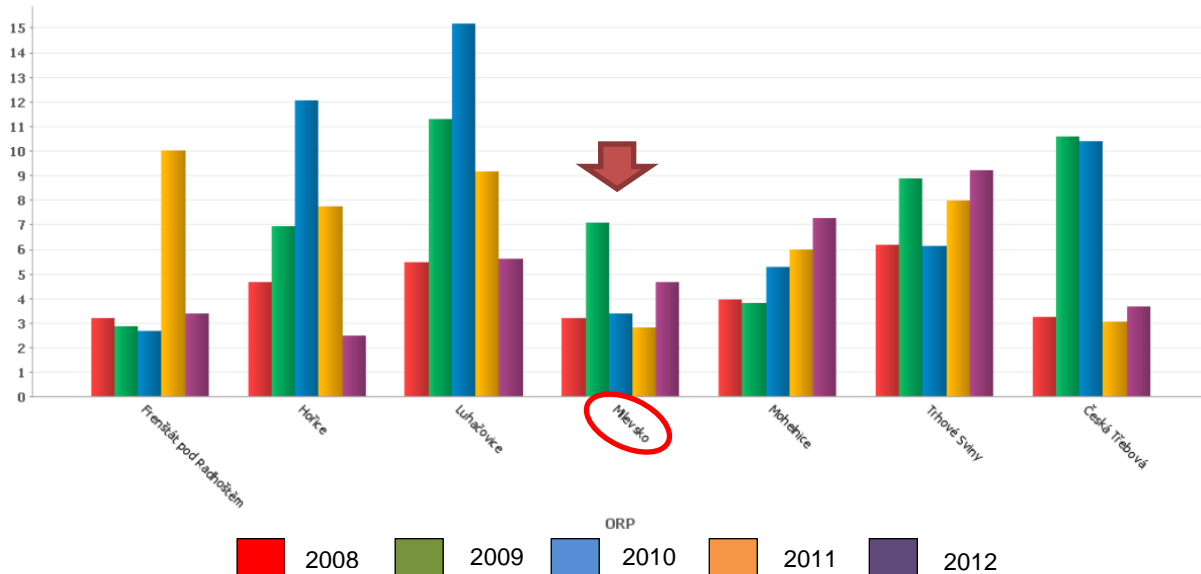
Pro benchmarkingové srovnání a formulování podstatných závěrů jsou důležité zejména hodnoty ukazatelů, které se výrazně odlišují od ostatních porovnávaných subjektů, tj. SO ORP. Proto bylo pro vzájemné srovnání použito více kritérií, aby byly zjištěny a vyzdvíženy významné diference v relevantních oblastech. Benchmarkingové srovnání bylo tedy provedeno jednak v porovnání s ostatními SO ORP Jihočeského kraje a dále pak ve srovnání s podobně velkými SO (měřeno počtem obyvatel SO, počtem obcí SO a počtem obyvatel jádrového města):

- SO ORP s počtem obyvatel v intervalu 17.800 až 19.200 obyvatel (celkem 7 srovnatelných SO ORP: Frenštát p. Radhoštěm, Luhačovice, Hořice, Mohelnice, Trhové Sviny, Česká Třebová);
- SO ORP s počtem obcí ve správním obvodu 25 až 26 obcí (celkem 8 srovnatelných SO ORP: Blatná, Chomutov, Dobruška, Krnov, Humpolec, Nepomuk, Teplice, Třeboň);
- SO ORP s počtem obyvatel jádrové obce 8.500 až 8.900 (celkem 7 srovnatelných SO ORP: Dobříš, Lovosice, Hořice, Rýmařov, Semily, Tišnov, Třeboň).

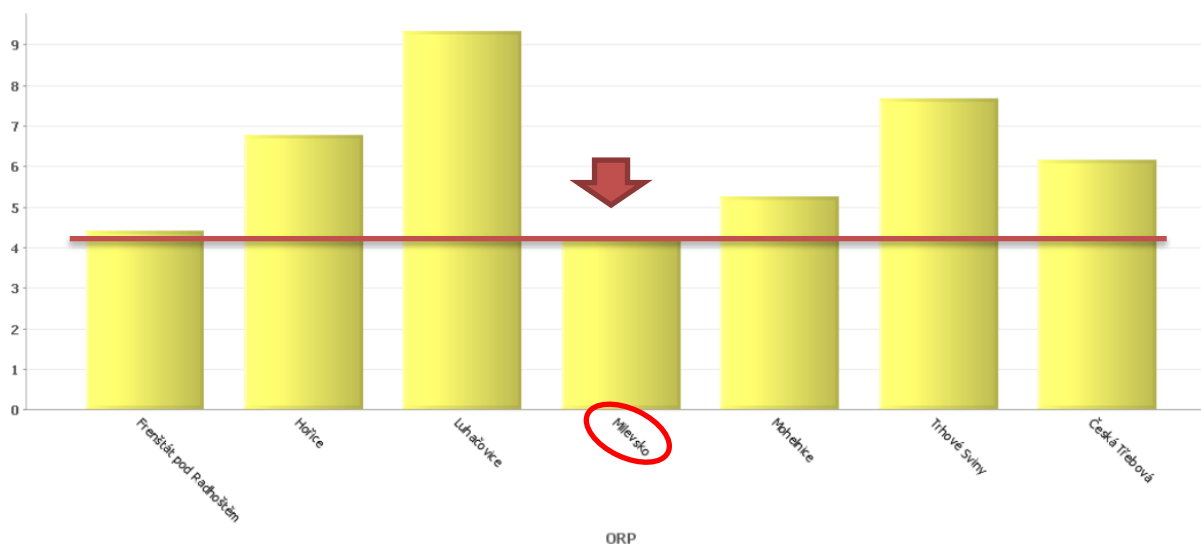
2. Ekonomická výkonnost

Mezi ekonomickými ukazateli je zajímavé se u SO ORP Milevsko blíže podívat na **úroveň kapitálových výdajů na obyvatele**, která byla sledována mezi lety 2008 – 2012. Jejich výše odráží investiční akce obvodů, a jak je z níže uvedeného obrázku zřejmé, u milevského obvodu patřily vždy k těm nižším, v r. 2011 byly dokonce zcela nejnižší, stejně tak je tomu i u průměrné hodnoty za celé období – 4,2 tis. Kč/obyv. Celkově se pohybovaly v rozmezí 2,8 až 7,1 tis. Kč/obyv. Viz obr. č 1 a 2.

Obrázek 1: Kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 17.800 až 19.200) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

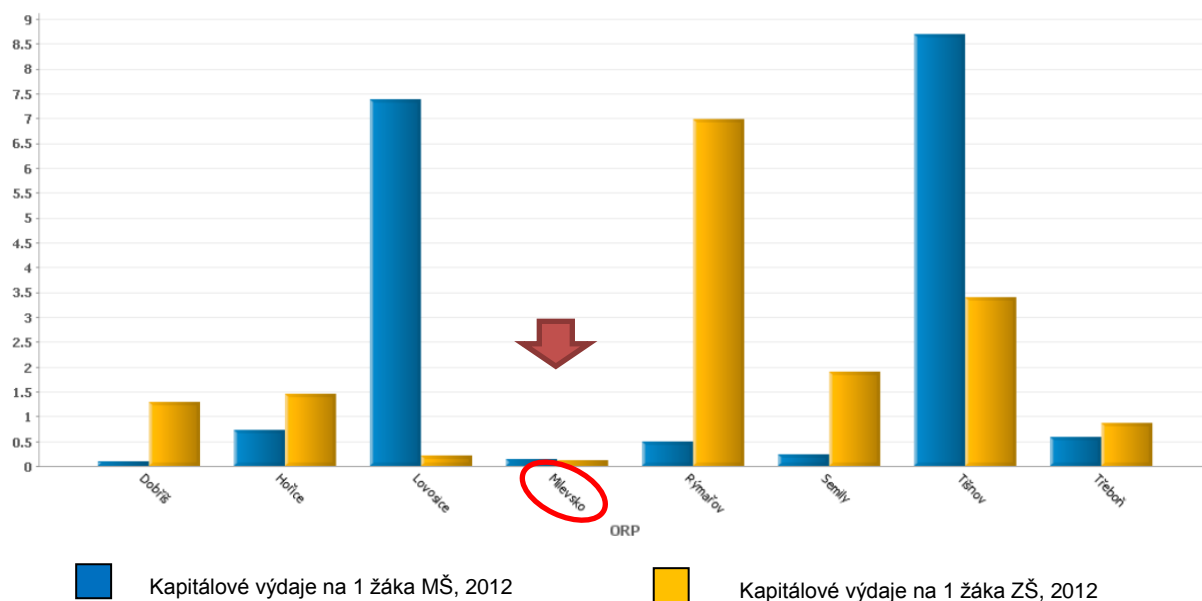
Obrázek 2: Průměrné kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 17.800 až 19.200) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

3. Předškolní a školní vzdělávání

Z hlediska předškolního a školního vzdělávání zaujme v případě SO ORP Milevsko zejména porovnání **kapitálových výdajů na žáky základních a mateřských škol** ve skupině obvodů vybraných dle kritéria velikosti jádrové obce. Při pohledu na oba z daných parametrů znázorněných grafem je vidět, že hodnoty za milevský obvod patří k těm nejnižším. Tyto investiční výdaje na žáky MŠ činí 0,15 tis. Kč, na žáka ZŠ 0,12 tis. Kč. Pokud bychom srovnávali součet obou kapitálových výdajů na žáky, pak je SO ORP Milevsko na pomyslném posledním místě.

Obrázek 3: Kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 8.500 až 8.900 obyv.) na žáka MŠ a ZŠ (v tis. Kč)

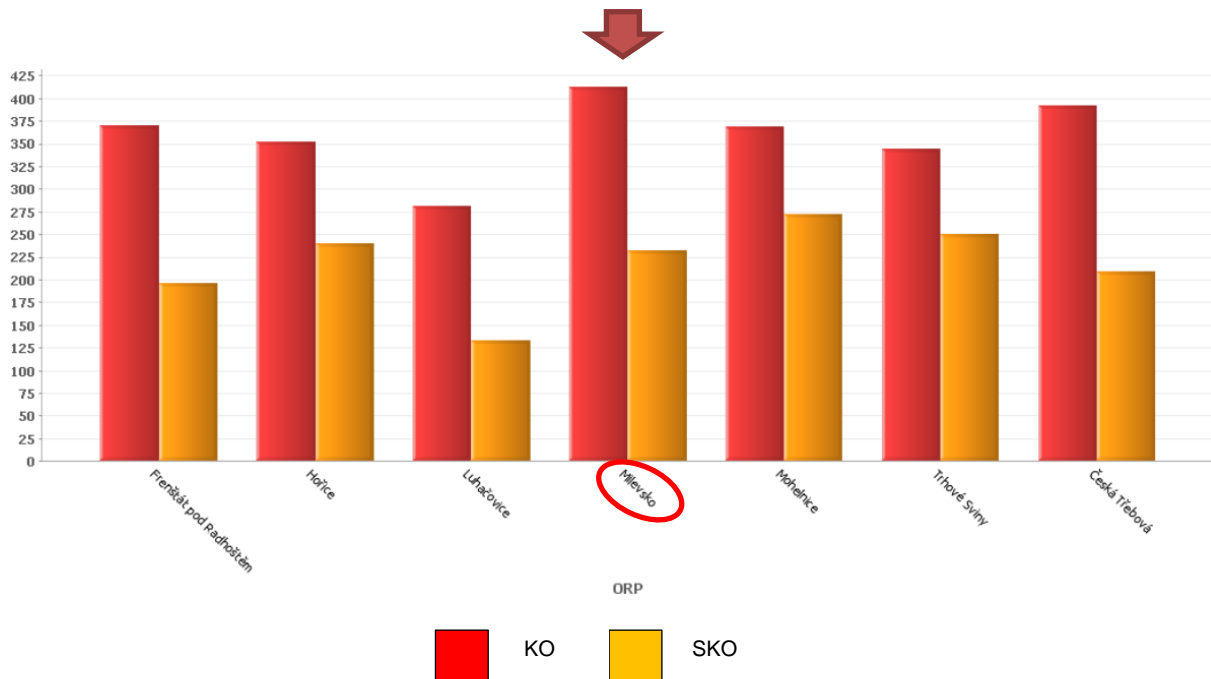

4. Odpadové hospodářství

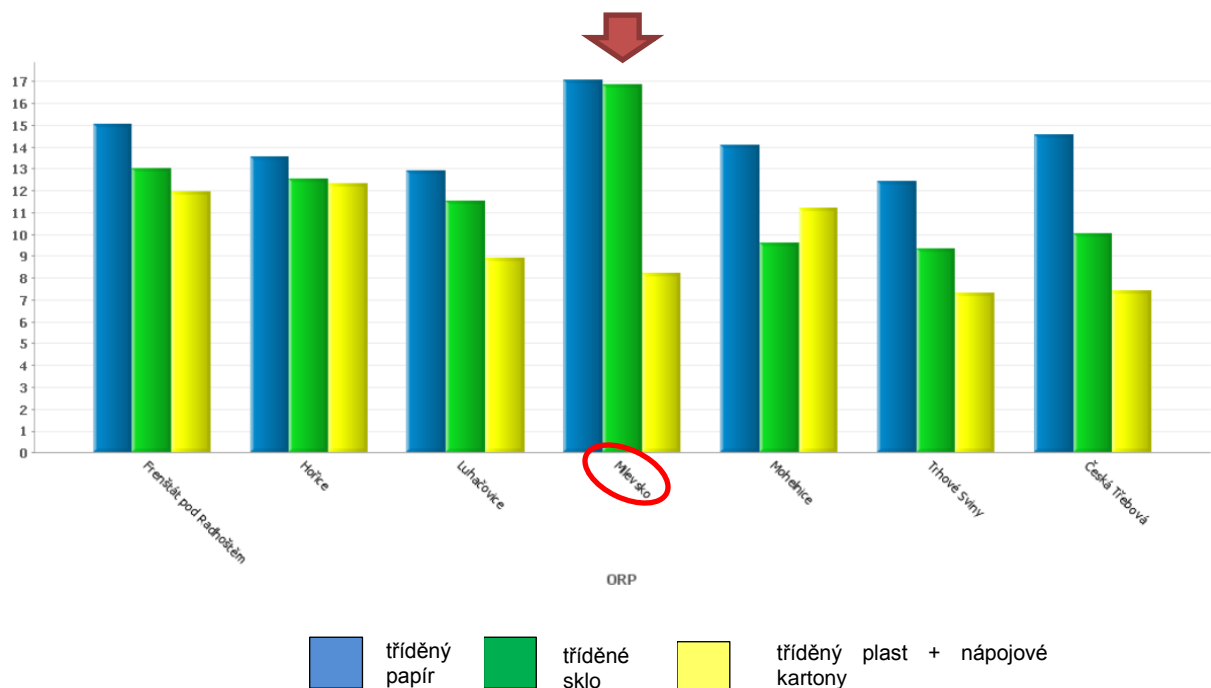
Při bližším pohledu na problematiku odpadového hospodářství je z hlediska benchmarkingu u SO ORP Milevsko významné srovnání **celkové produkce odpadů** s dalšími obvody ORP s obdobným počtem obyvatel. A to jak komunálního odpadu (KO), tak tříděných položek, popřípadě i směsného komunálního odpadu (SKO). Celková měrná produkce KO milevského obvodu je mezi srovnávanými obvody na nejvyšší úrovni (412 t/1.000 obyv.), stejně tak produkce tříděného papíru (17 t/1.000 obyv.) a skla (16,9 t/1.000 obyv.). Pro celkové dokreslení situace uvádíme, že produkce tříděného plastu včetně nápojových kartonů patří naopak mezi ty menší (8,2 t/1.000 obyv.) a produkce SKO je průměrná (ca 232 t/obyv.).

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Obrázek 4: Měrná produkce KO a SKO vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 17.800 až 19.200; v t/1.000 obyv.)

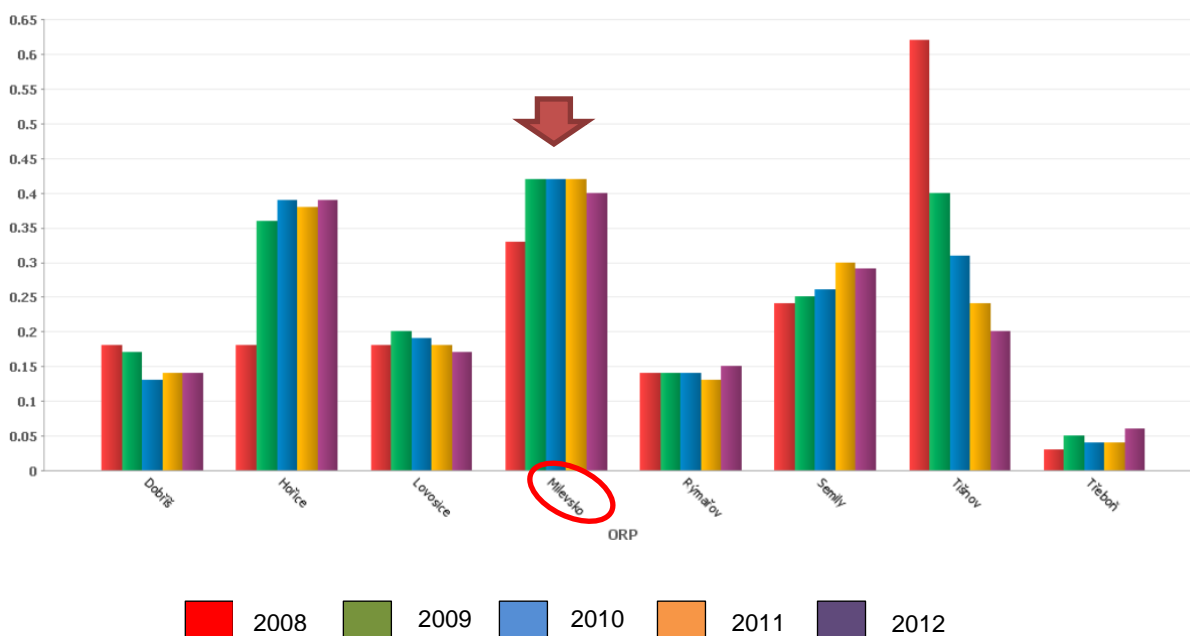
Obrázek 5: Měrná produkce tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu + nápojových kartónů vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 17.800 až 19.20; v t/1.000 obyv.)

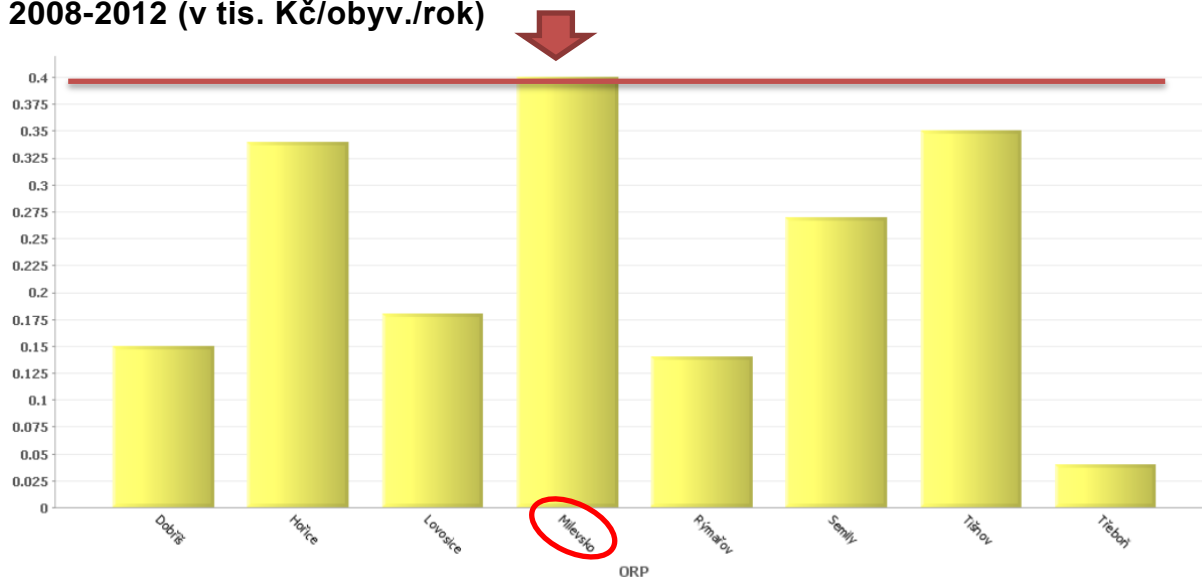
5. Sociální služby

V oblasti sociálních služeb je vhodné vyzdvihnout srovnání **běžných výdajů na obyvatele**. SO ORP Milevsko dosahuje z pohledu každodenních výdajů na sociální služby ve sledovaném období jedněch z nejvyšších hodnot z vybraných SO ORP (kritérium výběru bylo velikost jádrové obce). To dokazuje i celkový průměr za sledované období 2008 – 2012, jehož hodnota 0,4 tis. Kč/obyv./rok je nejvyšší z celé skupiny. Celkově se běžné výdaje pohybovaly mezi 0,33 až 0,42 tis. Kč/obyv. a kromě prvního roku si po celou dobu držely víceméně stabilní úroveň. Viz obr. č. 6 a 7.

Obrázek 6: Běžné výdaje obcí ve vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 8.500 až 8.900 obyv.) na sociální služby v období 2008 – 2012 (v tis. Kč/obyv./rok)

Obrázek 7: Průměrné běžné výdaje obcí ve vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 8.500 až 8.900 obyv.) na sociální služby v období 2008-2012 (v tis. Kč/obyv./rok)

6. Závěrečné shrnutí

SO ORP Milevsko	
základní charakteristika	<p>v Jihočeském kraji je správní obvod ORP Milevsko:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlohou a počtem obyvatel 5. nejmenší počtem obcí se se řadí mezi středně velké obvody kraje
ekonomická výkonnost	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nízké kapitálové výdaje na obyvatele
předškolní a školní vzdělávání	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nízké kapitálové výdaje na žáky ZŠ a MŠ
odpadové hospodářství	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> měrná produkce KO vysoká produkce tříděného papíru a skla
sociální služby	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vysoké běžné výdaje na sociální služby na obyvatele

Použité zdroje: Ministerstvo financí ČR
Český statistický úřad